

8. Mobilita práce

1. Vláda zpřísní sankce pro cizince nelegálně pracující v ČR. Jaké to bude mít dopady na trh práce? Jak se změní mzdy a zaměstnanost dotčených skupin pracovníků?

2. V USA se v posledních třech dekadách prohloubil rozdíl ve výši mezd mezi pracovníky vzdělanějšími a méně vzdělanými. Předpokládejme, že méně kvalifikovaní pracovníci začnou investovat více do svého vzdělání. Důsledkem bude, že jejich mzdy porostou rychleji než mzdy kvalifikovanějších pracovníků. Jak by měla větší mzdová komprese amerických pracovníků ovlivnit strukturu imigrantů v USA?

3. Předpokládejme, že zvýšení počtu imigrantů v určité profesi o 10 % snižuje mzdy domácích pracovníků v této profesi o 3.5 %. Znamená to, že je imigrace pro tuto ekonomiku škodlivá?

4. Poptávka po práci nekvalifikovaných pracovníků je $L_D = 100 - 10W$. Imigrace zvýší rovnovážný počet nekvalifikovaných pracovníků z 50 na 60. Předpokládejte dokonale neelastickou nabídku práce.

- Jak se změní národní důchod?
- Jak se změní zisk výrobců v krátkém období?
- Co vyjadřuje imigrační přebytek a jak bude vysoký?

5. Claire žije ve Francii a vydělává \$30,000 ročně. Zvažuje pracovní nabídku v USA, kde by vydělávala \$32,000 ročně v následujících čtyřech letech. Předpokládejte, že náklady spojené s přestěhováním jsou \$6,000 a jsou vynaloženy v současnosti, náklady na bydlení by byly zhruba stejně vysoké jako ve Francii a osobní diskontní míra je 6 %. Jaká je současná hodnota čistého zisku/ztráty, pokud by se rozhodla pro pracovní zkušenost v USA? Jaké další nepeněžní faktory by pravděpodobně ovlivnily její rozhodování?

6. Následující tabulka popisuje trh práce určité profese. "Poptávka" je počet zaměstnanců (v tisících), které by firma byla ochotna najmout při určité mzdě. "Domácí nabídka" je počet domácích zaměstnanců (v tisících) ochotných při dané mzdě pracovat. "Nabídka imigrantů" pak udává počet cizinců (opět v tisících) ochotných za danou mzdu pracovat.

a. Graficky znázorněte poptávku po práci, nabídku domácích pracovníků a celkovou nabídku včetně imigrace.

mzda	poptávka	domácí nabídka	nabídka imigrantů
\$3	30	22	4
\$4	29	23	4
\$5	28	24	4
\$6	27	25	4
\$7	26	26	4
\$8	25	27	4
\$9	24	28	4
\$10	23	29	4

b. Jaká je rovnovážná mzda pracovníků před imigrací? Kolik zaměstnanců firmy najmou?

c. Jaká je rovnovážná mzda pracovníků včetně imigrace? Kolik zaměstnanců firmy najmou? Jaký bude mít imigrace dopad na zaměstnanost domácích pracovníků?

7. Poptávka po práci v určitém odvětví domácí ekonomiky je $L_D = 36 - 2w$, $L_S = 9 + w$ je rovnice nabídky domácích pracovníků, $L_{ST} = 10 + 2w$ je rovnice nabídky všech pracovníků.

a. Graficky znázorněte poptávku po práci, nabídku práce domácích pracovníků, zahraničních pracovníků a všech pracovníků.

b. Jaká je rovnovážná mzda před imigrací? Kolik pracovníků by bylo zaměstnáno?

c. Jaká je rovnovážná mzda po imigraci? Kolik pracovníků by bylo zaměstnáno? Kolik z nich domácích a kolik zahraničních?

8. Ekonomika se skládá ze dvou regionů, Severu a Jihu. Elasticita poptávky po práci v krátkém období je v obou regionech -0.5. Předpokládejte dokonale neelastickou nabídku práce. Ve výchozí situaci jsou trhy práce v obou regionech v rovnováze, 600 tisíc pracovníků je zaměstnáno na Severu, 400 tisíc na Jihu při mzdě 150 Kč za hodinu. Nyní dojde k přílivu 20 tisíc imigrantů do jižního regionu. Předpokládejme, že mají stejnou kvalifikaci jako domácí pracovníci.

a. Jaký bude dopad imigrace na mzdy v každém regionu v krátkém období?

b. Předpokládejte, že každý mzdový diferenciál mezi oběma regiony ve výši 10 Kč vyvolá migraci 100 domácích pracovníků. Jaké budou relativní mzdy v obou regionech v krátkém období? Jaký bude dopad imigrace na mzdy a zaměstnanost v obou regionech v dlouhém období?

9. Politika odměňování

1. Jak může firma motivovat pracovníky k dodržování implicitních dohod?

2. Mzda zaměstnanců, kteří jsou placeni v závislosti na počtu vyrobených kusů obvykle převyšuje mzdu zaměstnanců, kteří pobírají fixní hodinovou mzdu. Proč?

3. Proč (a v jakých případech) mohou firmy preferovat schémata odměňování založené na podílu na zisku místo výkonového odměňování?

4. Jaká je vazba mezi mzdami a produktivitou zaměstnanců? Co jsou efektivnostní mzdy a které firmy je pravděpodobně budou vyplácet?

5. Některé realitní společnosti platí makléře na základě provizí z uskutečněné transakce, jiné vybírají dopředu určitý poplatek a zisk z transakcí nechávají makléřům. Který způsob odměňování povede k vyšší produktivitě makléřů?

6. Firma zvažuje přijetí nového systému odměňování - programu postupného zvyšování mzdy. Pro typického pracovníka ve firmě je $MRP_L = 10 + 0.1T$, kde T je počet let, který zaměstnanec pro firmu pracuje. Hodinová mzda pracovníka je $W = 8 + 0.2T$. Předpokládejte, že diskontní míra je nulová a očekávaná délka pracovní kariéry zaměstnance je 35 let. Měla by firma tento způsob odměňování zavést? Kolik let bude vyplácet pracovníkům mzdu nižší než MRP_L ?

7. Firma platí mzdu, která je dána vztahem $W = 5 + 0.50T$, kde T je opět počet let, který zaměstnanec pro firmu pracuje. Hodnota mezního produktu je $MRP_L = 6 + 0.30T$.

a. graficky znázorněte vývoj mzdy a MRP_L pracovníka v dvanáctiletém horizontu. Zanedbejte osobní diskontní míru.

b. Bude tento způsob odměňování spíše atraktivnější pro (a) člověka, který během příštích dvanácti let hledá stabilní zaměstnání nebo (b) člověka, který ví, že se za cca 5 let odstěhuje a zaměstnání opustí?

8. Firma ABC má nastavený motivační program pro své manažery tak, že část odměny manažerů tvoří akce firmy ABC. Součástí programu je podmínka, že manažeři mohou akcie prodat nejdříve za dva roky po jejich odchodu ze společnosti. Jaké budou dopady na motivaci manažerů?

9. Mzdová sazba Karla je 75 Kč za hodinu. Pokud mu šéf zvýší mzdu, Karel se bude víc snažit a pracovat poctivěji. Na základě údajů v tabulce určete výši efektivnostní mzdy Karla.

hodinová mzda (Kč)	MRP_L (Kč)
60	90
75	120
90	143
105	154
120	165
135	173
150	180
165	184
180	188
195	191

10.* Předpokládejte, že při stávajícím technologickém postupu firma musí najmout 100 pracovníků. Jejich produktivitu práce může pozitivně ovlivnit vyšší mezd. Vztah mezi vyšší mzdou a výstupem firmy vyjadřuje následující tabulka.

mzda	výstup
\$8.00	65
\$10.00	80
\$11.25	90
\$12.00	97
\$12.50	102

Jakou vyšší mzdu měla firma zvolit, pokud chce maximalizovat zisk? (Návod: Znárodněte si křivku celkového produktu, která ukazuje, jak výstup firmy závisí na mzdě, kterou firma platí svým pracovníkům. Efektivnostní mzda je dána bodem, kde mezní produkt mzdy (sklon křivky celkového produktu) je roven průměrnému produktu mzdy (sklon přímky vedené od počátku) - viz např. Borjas (2010), s. 485)